

8

fakti

1.

Laikrakstam “Baltijas Vēstnesis” bija ne tikai pirmais, bet arī **“nultais” numurs** (izdevējdarbībā to sauc par paraugnumuru). Tas tika publicēts 1868. gada 25. oktobrī – vairāk kā divus mēnešus pirms pirmā numura.

2.

“Baltijas Vēstnesis” nozīmīgi ietekmēja ne tikai žurnālistiku, bet arī citas **latviešu kultūras** dzīves jomas: valodas attīstību, daiļliteratūru un literatūras kritiku.

3.

Viens no “Baltijas Vēstneša” rakstu autoriem bija Atis Kronvalds. Savos tekstos viņš izmantoja **jaunvārdus**, kuri vēlāk kļuva par latviešu valodas sastāvdaļu: *vēstule, vēsture, burtnīca, glezna, varonis, skolotājs*.

4.

Vairāku gadsimtu garumā latviešu valodā tika izmantota līdzskaņu **burtu divkāršošana**: *zemme, labbi, likkums, gabbals, ammats*.

“Baltijas Vēstnesis” kļuva par pirmo laikrakstu, kurā tika atmesti šādi “dubultnieki”. Tas ir noticis 1872. gadā.

5.

Pateicoties “Baltijas Vēstnesim” latviešu laikrakstos paradījās jauna nodaļa – **feļetons**, kurā tika publicēti stāsti, romāni un citi literārie darbi. Ar laiku feļetoni kļuva tik apjomīgi, ka tos sāka izdot kā atsevišķus pielikumus.

6.

“Baltijas Vēstnesī” savus darbus publicējuši daudzi **latviešu autori**: Auseklis, Andrejs Pumpurs, brāļi Kaudzītes, Apsīšu Jēkabs, Rūdolfs Blaumanis, Anna Brigadere, Vilis Plūdons, Aspazija, Jānis Poruks un citi.

7.

1873. gadā Matīss Kaudzīte “Baltijas Vēstnesī” publicēja rakstu par dzeju latviešu periodikā. Tas ir viens no pirmajiem latviešu **literatūras kritikas** paraugiem.

8.

“Baltijas Vēstnesis” ieviesa vairākus jauninājumus, kuri vēlāk kļuva par **standartiem** modernajā latviešu avīžniecībā:

- liels avīzes formāts (40×61 cm);
- aktuāla informācija;
- plašs korespondentu tīkls un pastāvīgi redakcijas darbinieki.

Avoti

1. *Baltijas Vēstnesis*. Nr.0, 1868. Rīga : B.Dīriķis, 1868. 8 lpp.
- 2., 8. **Karulis, K.** "Baltijas Vēstneša" mantojums latviešu kultūrā : 1869-1969. *Karogs*, Nr.3, 1969, marts, 151.-153. lpp.
3. **S., J.** Ati Kronvaldu pieminot. *Latvju Vārds*, Nr.7, 1950, 16. febr., 4. lpp.
4. **Karulis, K.** Simt gadu, kopš atmesti dubultnieki. *Viesis*, Nr.1, 1968, 10.-11. lpp.
5. *Baltijas Vēstneša feļetona turpinājums*. Nr.1. Rīga : B.Dīriķis, 1887.
6. *Baltijas Vēstnesis*. **No: Grigulis, A.** *Latviešu žurnālistikas vēsture*. Rīga : Zvaigzne, 1992, 58.-60. lpp. ISBN 5405004006.
7. **Kaudzīte, M.** Dzejas nodaļa mūsu laikrakstos 1873. g. [1.daļa]. *Baltijas Vēstnesis*, Nr.17, 1874, 127.-128. lpp.